

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวประกอบของสัมรรถภาพของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของตนเอง ครู และผู้บริหาร ในเขตการศึกษา 8

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ ครูแนะแนวจำนวน 183 คน ครูผู้สอนจำนวน 676 คน และผู้บริหารจำนวน 267 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ บรรจุข้อกระทง 90 ข้อ ซึ่งครอบคลุมกลุ่มตัวแปร 6 กลุ่ม คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและทักษะด้านการเรียนการสอน 11 ข้อ ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว 10 ข้อ ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว 34 ข้อ ทักษะต่อวิชาชีพครู 10 ข้อ ทักษะต่องานแนะแนว 12 ข้อ บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ 13 ข้อ คำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือแบบความคงที่ภายในโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปรในแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบภาพพจน์และหมุนแกนตัวประกอบแบบออร์โธโกนอลด้วยวิธีแวนแมกซ์

ข้อค้นพบ

การวิจัยนี้ได้เสนอข้อค้นพบตัวประกอบที่สำคัญของสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ตัวประกอบที่สำคัญของสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาจากข้อมูลการรับรู้ของครูแนะแนว พบว่า มีตัวประกอบที่สำคัญ 7 ตัวประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่าความแปรปรวนร่วมจากมากไปหาน้อย และในแต่ละตัวประกอบได้คัดเรียงตัวแปรตามค่าน้ำหนักตัวประกอบ ดังนี้คือ

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบด้านทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 32.63762 หรือร้อยละ 41.80 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 22 ตัวแปร คือ

1. สามารถจัดทำคู่มือหรือเอกสารเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
2. สามารถจัดทำสถิติเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนว
3. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อประโยชน์ของงานแนะแนว
4. มีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่นักเรียนควรทราบโดยวิธีการ

ต่าง ๆ

5. สามารถชี้แจงให้คณะครูได้ทราบถึงขอบข่ายและงานของฝ่ายแนะแนวในที่ประชุม
6. สามารถพิจารณาสิ่งนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อน เก็บความสามารถของตนไปยังผู้

เชี่ยวชาญพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์

7. สามารถติดตามผลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนที่รับบริการจากฝ่ายแนะแนว
8. สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานของตนได้
9. มีความสามารถในการจัดระบบสารสันเทศ์ ข้อมูลต่าง ๆ
10. มีความสามารถในการติดต่อขอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ และข้อมูลที่

นักเรียนควรทราบจากหน่วยงานต่าง ๆ

11. มีความสามารถในการจัดหางานให้นักเรียนในช่วงโรงเรียนปิดหรือเวลาว่าง

หลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว

12. สามารถจัดระบบการทำระเบียบละเมิดและระเบียบพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน
13. มีความสามารถในการใช้แรงจูงใจและเสริมแรงแก่นักเรียน
14. สามารถเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน
15. สามารถจัดทำสารา คู่มือ และเอกสารเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อบริการแก่ครู
16. สามารถชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน เห็นคุณค่าของการศึกษา
17. สามารถพบปะเยี่ยมเยียน ประชุมกับผู้ปกครอง เพื่อติดตามและแก้ปัญหาของ

นักเรียน

18. มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว
19. สามารถทำรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

20. สามารถปลุมนักเทศน์นักเรียนใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
21. สามารถประสานงานกับครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางวินัย
22. สามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจากสีหน้า ท่าที และไวต่อการเปลี่ยนแปลง ทางอารมณ์ของบุคคล

ตัวประกอบที่ 2 ตัวประกอบด้านคุณลักษณะและทัศนคติต่องานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 5.92160 หรือร้อยละ 7.60 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 17 ตัวแปร คือ

1. เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ยินดีรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตน
4. เห็นความสำคัญของการแนะแนวว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียน
5. สนใจและรับฟังผู้มาปรึกษาอย่าง เต็มที่ด้วยท่าทียอมรับและเข้าใจ
6. มีความสนใจและกระตือรือร้นในการให้บริการแนะแนว
7. สามารถเก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้
8. สามารถช่วยเหลือผู้รับบริการได้สอดคล้องกับความต้องการและ เวลา
8. มีความตั้งใจที่จะสอนลูกศิษย์ให้เป็นผู้ถึงพร้อมทั้งความรู้และเป็นพลเมืองดี
10. มีความสุขในการปฏิบัติงานครู สนใจหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อปรับปรุงการ ทำงานของตน
11. มีความสุขในการให้บริการแนะแนว
12. เต็มใจทำหน้าที่ครูแนะแนว
13. ไม่มีอคติใด ๆ ต่อนักเรียน
14. มีความเสียสละและอุทิศ เวลาให้กับงานเสมอไม่เพียงแต่ปฏิบัติงานตาม เวลา เท่านั้น
15. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวิชาการแนะแนวและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

16. มีความกระตือรือร้นต่อการสอน
17. มีความสุขใจเมื่อได้เห็นความสำเร็จของนักเรียน

ตัวประกอบที่ 3 ตัวประกอบด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 2.60269 หรือร้อยละ 3.30 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 12 ตัวแปร คือ

1. มีอารมณ์สุขุมรอบคอบ
2. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา
3. วางตัวได้เหมาะสมกับบุคคลต่างเพศและวัย
4. เป็นคนอดทน ขยันขันแข็ง
5. เป็นคนตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบสูง
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. มีลักษณะเป็นผู้นำ
8. พุดจาพโพเราะระน่าฟัง ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น
9. มีความจริงใจพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนและผู้ร่วมงาน
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. มีอารมณ์ขัน สุกสนานร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส
12. มีความสามารถในการประสานงานที่ดี

ตัวประกอบที่ 4 ตัวประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 2.27576 หรือร้อยละ 2.90 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 10 ตัวแปร คือ

1. รู้จักแหล่งวิทยาการและแหล่งเอกสารที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริการสนเทศ
2. มีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานในปัจจุบัน
3. รู้ข้อช่วยของงานบริการแนะแนวในโรงเรียน
4. มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อ และระบบการเรียนการสอนในสถาบันต่าง ๆ
5. มีความรู้ด้านจิตวิทยา

6. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทดสอบทางการแนะแนว
7. มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
8. มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือชนิดต่าง ๆ
9. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวที่เลื่อน
10. สามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้ หลักจิตวิทยาและพัฒนาของเด็กมาใช้ได้เป็นอย่างดี
ด้านการเรียนการสอน

ตัวประกอบที่ 5 ตัวประกอบด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครู เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.92707 หรือร้อยละ 2.50 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 4 ตัวแปร คือ

1. ถือว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
2. มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู
3. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู
4. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและชุมชน

ตัวประกอบที่ 6 ตัวประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.67195 หรือร้อยละ 2.10 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปร คือ

1. มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและวิชาที่จัดสอนในโรงเรียนรายวิชาต่าง ๆ
2. มีความรู้ในจุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผล
4. มีความรู้เรื่องการจัดแผนการเรียน
5. มีความรู้เกี่ยวกับสัปดาห์เนื้อหาของแต่ละรายวิชาอย่างกว้าง ๆ

ตัวประกอบที่ 7 ตัวประกอบด้านทักษะในด้านการเรียนการสอน เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.11724 หรือร้อยละ 1.40 ของตัวประกอบทั้งหมด 13 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 4 ตัวแปร คือ

1. มีความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียนและสร้างความสนใจของผู้เรียน

2. สามารถเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
3. มีความสามารถในการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสม

กับนักเรียน

4. มีความสามารถในการคุมชั้นเรียน

ตัวประกอบที่สำคัญของสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาจาก ข้อมูลการรับรู้ของครูผู้สอน พบว่า มีตัวประกอบที่สำคัญ 4 ตัวประกอบ โดยเรียงลำดับตาม ค่าความแปรปรวนร่วมจากมากไปหาน้อย และในแต่ละตัวประกอบได้จัดเรียงตัวแปรตามค่าน้ำหนักตัวประกอบ ดังนี้คือ

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 39.03295 หรือร้อยละ 50.70 ของตัวประกอบทั้งหมด 7 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 27 ตัวแปร คือ

1. มีอารมณ์สุขุมรอบคอบ
2. วางตัวได้เหมาะสมกับบุคคลต่างเพศและวัย
3. พูดจาไพเราะน่าฟัง ไม่ฉันทกว่าร้ายผู้อื่น
4. มีความจริงใจพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนและผู้ร่วมงาน
5. เป็นคนอดทน ขยันขันแข็ง
6. มีความสามารถให้การประสานงานที่ดี
7. เป็นคนตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบสูง
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
10. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
11. สนใจและรับฟังผู้มาปรึกษาอย่างเต็มที่ด้วยท่าทียอมรับและเข้าใจ
12. สามารถเก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้
13. ไม่มีอคติใด ๆ ต่อนักเรียน
14. เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล
15. มีอารมณ์ขัน สนุกสนานร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส

16. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา
17. มีลักษณะ เป็นผู้เฝ้า
18. มีความสนใจและกระตือรือร้นในการให้บริการแนะแนว
19. ยินดีรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตน
20. สามารถช่วยเหลือผู้รับบริการได้สอดคล้องกับความต้องการและเวลา
21. เห็นความสำคัญของการแนะแนวว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียน
22. มีความตั้งใจที่จะสอนลูกศิษย์ให้ เป็นผู้ถึงพร้อมทั้งความรู้และเป็นพลเมืองดี
23. มีความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงานเสมอไม่เพียงแต่ปฏิบัติงานตามเวลา

เท่านั้น

24. มีความสุขในการให้บริการแนะแนว
25. มีความสุขในการปฏิบัติงานครู สนใจหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อปรับปรุงการทำงานของตน
26. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวิชาการแนะแนวและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
27. มีความกระตือรือร้นต่อการสอน

ตัวประกอบที่ 2 ตัวประกอบด้านทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 3.78131 หรือร้อยละ 4.90 ของตัวประกอบทั้งหมด 7 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 24 ตัวแปร คือ

1. สามารถจัดทำสถิติเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนว
2. สามารถจัดทำคู่มือหรือเอกสารเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
3. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อประโยชน์ของงานแนะแนว
4. สามารถติดตามผลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนที่รับบริการจากฝ่ายแนะแนว
5. มีความสามารถในการจัดระบบสารสนเทศ ข้อมูลต่าง ๆ
6. สามารถพิจารณาส่งนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนเกินความสามารถของตนไปยังผู้

เชี่ยวชาญพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์

7. มีความสามารถในการนำเสนอมูลต่าง ๆ ที่นักเรียนควรทราบโดยวิธีการต่าง ๆ
8. สามารถเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน

9. มีความสามารถในการสั้ดหางานให้นักเรียนในช่วงโรงเรียนปิดหรือเวลาว่าง
หลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว

10. สามารถประสานงานกับครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาทางวินัย

11. มีความสามารถในการติดต่อขอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ และข้อมูลที่
นักเรียนควรทราบจากหน่วยงานต่าง ๆ

12. สามารถสั้ดหาดำรา คุมมือ และเอกสารเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อบริการแก่ครู

13. มีความสามารถในการใช้แรงจูงใจและเสริมแรงแก่นักเรียน

14. สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานของตนได้

15. สามารถทำรายงานผลการ เรียนและความประพฤดีของนักเรียนให้ผู้ปกครอง
ทราบ

16. สามารถพบปะเยี่ยมเยียน ประชุมกับผู้ปกครอง เพื่อติดตามและแก้ปัญหาของ
นักเรียน

17. สามารถชี้แจงให้คณะครูได้ทราบถึงขอบข่ายและงานของฝ่ายแนะแนวในที่
ประชุม

18. สามารถสั้ดระบบการทำระเบียบละลั้มและระเบียบพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

19. สามารถทำงานประมาธรายล่ายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานแนะแนว

20. มีความสามารถในการสั้ดหาทุนการศึกษา

21. สามารถชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน เห็นคุณค่าของการ
ศึกษา

22. สามารถปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับการสั้ดบริการแนะแนวใน
โรงเรียน

23. สามารถปฏิบัติหน้าที่ลั้นและอบรมตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน

24. สามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจากสีหน้า ท่าที และไวต่อการเปลี่นแปลง
ทางอารมณ์ของบุคคล

ตัวประกอบที่ 3 ตัวประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับหลักฐิตรและงานแนะแนว

อธิบายความแปรปรวนได้ 1.89911 หรือร้อยละ 2.50 ของตัวประกอบทั้งหมด 7 ตัวประกอบ

ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 15 ตัวแปร คือ

1. สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ
2. สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน
3. มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
4. รู้ข้อบ่งชี้ของงานบริการแนะแนวในโรงเรียน
5. มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อ และระบบการเรียนการสอน

สอนในสถาบันต่าง ๆ

6. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวที่สอน
7. รู้จักแหล่งวิทยาการและแหล่งเอกสารที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริการสนเทศ
8. มีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานในปัจจุบัน
9. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทดสอบทางการแนะแนว
10. สามารถแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการวางตัวที่เหมาะสมและ

การพัฒนาบุคลิกภาพ

11. สามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้ หลักจิตวิทยา และพัฒนาการของเด็กมาใช้ได้เป็น

อย่างดีในการเรียนการสอน

12. มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือชนิดต่าง ๆ
13. มีความรู้ด้านจิตวิทยา
14. มีความรู้เรื่องการจัดแผนการเรียน
15. มีความรู้ในจุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา

ตัวประกอบที่ 4 ตัวประกอบด้านทักษะในด้านการเรียนการสอน เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.14116 หรือร้อยละ 1.50 ของตัวประกอบทั้งหมด 7 ตัวประกอบ
ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 4 ตัวแปร คือ

1. มีความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียนและสร้างความสนใจของผู้เรียน
2. มีความสามารถในการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ

นักเรียน

3. สามารถเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
4. มีความสามารถในการคุมชั้นเรียน

ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาจาก ข้อมูลการรับรู้ของผู้บริหาร พบว่ามีตัวประกอบที่สำคัญ 5 ตัวประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่า ความแปรปรวนร่วมจากมากไปหาน้อย และในแต่ละตัวประกอบได้จัดเรียงตัวแปรตามค่าน้ำหนัก ตัวประกอบ ดังนี้คือ

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการปฏิบัติ หน้าที่ครูแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 37.69465 หรือร้อยละ 51.60 ของตัวประกอบทั้งหมด 8 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 30 ตัวแปร คือ

1. เป็นคนตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบสูง
2. มีความจริงใจพร้อมที่จะช่วยเหลือนักเรียนและผู้ร่วมงาน
3. เป็นคนอดทน ยืนยันแข็ง
4. วางตัวได้เหมาะสมกับบุคคลต่างเพศและวัย
5. มีอารมณ์สุ่มรอบคอบ
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. มีความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงานเสมอไม่เพียงแต่ปฏิบัติงานตามเวลา

เท่านั้น

8. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา
9. มีความกระตือรือร้นต่อการสอน
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. มีความสนใจและกระตือรือร้นในการให้บริการแนะแนว
12. สนใจและรับฟังผู้มาปรึกษาอย่างเต็มที่ด้วยท่าทียอมรับและเข้าใจ
13. มีความตั้งใจที่จะสอนลูกศิษย์ให้เป็นผู้ถึงพร้อมทั้งความรู้และเป็นพลเมืองดี
14. ไม่มีอคติใด ๆ ต่อนักเรียน
15. มีความสุขในการปฏิบัติงานครู สนใจหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อปรับปรุงการ

ทำงานของตน

16. เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล
17. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
18. มีความสามารถในการประสานงานที่ดี

19. พุดลาไฟเราะะนำฟ้ง ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น
20. มีอารมณ์ขัน สุนุกสนานร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส
21. เห็นความสำคัญของการแนะแนวว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียน
22. มีลักษณะเป็นผู้มีน้ำ
23. ยินดีรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตน
24. มีความสุขในการให้บริการแนะแนว
25. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวิชาการแนะแนวและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
26. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวงการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
27. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
28. สามารถเก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้
29. สามารถช่วยเหลือผู้รับบริการได้สอดคล้องกับความต้องการและเวลา
30. มีความสุขใจเมื่อได้เห็นความสำเร็จของนักเรียน

ตัวประกอบที่ 2 ตัวประกอบด้านทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 3.35762 หรือร้อยละ 4.60 ของตัวประกอบทั้งหมด 8 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 18 ตัวแปร คือ

1. สามารถติดตามผลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนที่รับบริการจากฝ่ายแนะแนว
2. มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อประโยชน์ของงานแนะแนว
3. มีความสามารถในการนำเสนอมูลต่าง ๆ ที่นักเรียนควรทราบโดยวิธีการต่าง ๆ
4. สามารถพิจารณาสิ่งนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนเกินความสามารถของตนไปยังผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เช่น แพทย์ จิตแพทย์
5. สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานของตนได้
6. สามารถจัดทำคู่มือหรือเอกสารเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
7. มีความสามารถในการติดต่อขอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ และข้อมูลที่นักเรียนควรทราบจากหน่วยงานต่าง ๆ
8. มีความสามารถในการใช้แรงจูงใจและเสริมแรงแก่นักเรียน
9. สามารถพบปะเยี่ยมเยียน ประชุมกับผู้ปกครองเพื่อติดตามและแก้ปัญหาของ

นักเรียน

10. สามารถเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน
11. มีความสามารถในการจัดระบบสารสนเทศ ข้อมูลต่าง ๆ
12. สามารถจัดทำสถิติเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนว
13. สามารถทำรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
14. สามารถประสานงานกับครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางวินัย
15. สามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจากสีหน้า ท่าที และไต่ถามการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของบุคคล
16. สามารถชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน เห็นคุณค่าของการศึกษา
17. สามารถจัดระบบการทำระเบียบสละสลัมและระเบียบพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน
18. มีความสามารถในการจัดหางานให้นักเรียนในช่วงโรงเรียนปิดหรือเวลาว่างหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว

ตัวประกอบที่ 3 ตัวประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.81577 หรือร้อยละ 2.50 ของตัวประกอบทั้งหมด 8 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 9 ตัวแปร คือ

1. สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ
2. สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน
3. รู้ข้อบ่งชี้ของงานบริการแนะแนวในโรงเรียน
4. มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
5. มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อ และระบบการเรียนการสอนในสถาบันต่าง ๆ
6. สามารถแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการวางตัวที่เหมาะสมและการพัฒนาบุคลิกภาพ
7. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวที่สอน

8. มีความรู้ด้านจิตวิทยา.
9. รู้จักแหล่งวิทยาการและแหล่งเอกสารที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริการสนเทศ

ตัวประกอบที่ 4 ตัวประกอบด้านทักษะในด้านการเรียนการสอน เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.40722 หรือร้อยละ 1.90 ของตัวประกอบทั้งหมด 8 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 6 ตัวแปร คือ

1. มีความสามารถในการคุมชั้นเรียน
2. มีความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียนและเร้าความสนใจของผู้เรียน
3. มีความสามารถในการคัดเลือกเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ

นักเรียน

4. สามารถเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
5. สามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้ หลักจิตวิทยา และพัฒนาการของเด็กมาใช้ได้

เป็นอย่างดีในการเรียนการสอน

6. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาของแต่ละรายวิชาอย่างกว้าง ๆ

ตัวประกอบที่ 5 ตัวประกอบด้านงานบริหารของฝ่ายแนะแนว เป็นตัวประกอบที่อธิบายความแปรปรวนได้ 1.38797 หรือร้อยละ 1.90 ของตัวประกอบทั้งหมด 8 ตัวประกอบ ตัวประกอบนี้บรรยายได้ด้วยตัวแปรสำคัญ 7 ตัวแปร คือ

1. สามารถจัดทำแผนและโครงการของฝ่ายแนะแนวประจำปี
2. สามารถจัดหาตำรา คู่มือ และเอกสารเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อบริการแก่ครู
3. สามารถทำงานประมวลรายจ่ายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานแนะแนว
4. สามารถเตรียมแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในงานแนะแนว
5. สามารถปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรง-

เรียน

6. มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว
7. สามารถชี้แจงให้คณะครูได้ทราบถึงขอบข่ายของงานฝ่ายแนะแนวในที่ประชุม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาจาก ข้อมูลการรับรู้ของครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้บริหาร ในเขตการศึกษา 8 พบว่า มีตัวประกอบ สำคัญที่ร่วมกันในทุกกลุ่มตัวอย่างคือ บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ที่คนคิดต่องานแนะแนว ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว ที่คนคิดต่อวิชาชีพครู และทักษะในด้าน การเรียนการสอน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวประกอบด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ของครูแนะแนวเป็นตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของครูแนะแนวนั้นได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัลย์ ทรัพย์มี (2521) เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูแนะแนวที่พึงปรารถนาจากการจัดลำดับของนักเรียน และ วารุณี ธนวรานิช (2524) เกี่ยวกับการศึกษาการคัดบริการแนะแนวของผู้ผ่านการอบรมวิชาการแนะแนวหลักสูตรสามเดือนของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ ที่พบว่า ครูแนะแนวควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เพราะบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานแนะแนว เป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้ให้นักเรียนและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เกิดความประทับใจหรือไม่ประทับใจได้ซึ่งหากผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนวมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวประกอบด้านที่คนคิดต่องานแนะแนวซึ่งพบว่า เป็นตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของครูแนะแนวนั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา อัดถากร (2519) เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในความคาดหวังของผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา วิไล พงศ์คำ (2519) เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานแนะแนวและนิสิตสาขาการแนะแนวต่อลักษณะสำคัญทางทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษา วารุณี ธนวรานิช (2524) เกี่ยวกับการคัดบริการแนะแนว และแนวคิดของ Jones (1951) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษา ที่พบว่า ผู้ให้คำปรึกษาที่ประสบความสำเร็จควรเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ สนใจในวิชาแนะแนวและมีศรัทธาในการปฏิบัติงานแนะแนว เพราะทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดซึ่งแฝงอยู่ในแต่ละบุคคลและพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ต่อสิ่งที่มาเร้าในแง่ที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยอมรับหรือไม่ยอมรับ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการแสดงปรากฏการณ์ทางความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมเข้าด้วยกัน ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้นหากผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติที่ดีต่องาน รักและศรัทธา เห็นคุณค่าของงานนั้น ย่อมจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ตัวประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งในการที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ได้ผลดีนั้น ผู้ปฏิบัติงานจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของงาน หลักการ จุดมุ่งหมาย และบทบาทหน้าที่ของตนให้เข้าใจอย่างดี เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานได้ครอบคลุมขอบข่ายของงานแนะแนว ทราบว่าบริการต่าง ๆ ควรจัดอย่างไร เมื่อใด ควรดำเนินงานในรูปลักษณะใด และจะต้องติดต่อประสานงานกับฝ่ายใดบ้าง

ตัวประกอบด้านทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนวที่พบว่าเป็นตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของครูแนะแนวนั้น เนื่องมาจากงานบริการแนะแนวในโรงเรียนมีขอบข่ายกว้างขวาง ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก การจัดบริการสนเทศให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ และการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสม การให้คำปรึกษาในปัญหาต่าง ๆ ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล การจัดบริการวางตัวบุคคล ตลอดจนการติดตามผล ประเมินผล และการวิจัยเพื่อปรับปรุงงานแนะแนว ซึ่งการจัดบริการเหล่านี้เป็นบริการหลักของงานแนะแนวซึ่งมุ่งที่จะป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาเยาวชน ดังนั้นการจัดบริการเหล่านี้จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานคือครูแนะแนว หากผู้ปฏิบัติงานมีทักษะหรือความชำนาญในงานวิชาชีพและในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่จะทำให้งานนั้นพัฒนาไปได้มาก เพราะจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้โดยถูกต้อง ทันเวลา และมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด ซึ่งในตัวประกอบนี้เป็นที่น่าสังเกตว่ามีตัวแปรตัวหนึ่งที่ครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้บริหาร ต่างก็ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย ลอดคล้องกันคือ "มีความสามารถในการจัดหางานให้นักเรียนในช่วงโรงเรียนปิดหรือเวลาว่างหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว" และตัวแปรนี้มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างสูงกว่าตัวแปรอื่น ๆ ตามการรับรู้ของทุกกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานด้านนี้เป็นงานซึ่งอยู่ในบริการจัดวางตัวบุคคล ซึ่งโรงเรียนต่าง ๆ มักจะเน้นในเรื่องของการเลือกแผนการเรียนและการให้ทุนการศึกษาเท่านั้น เพราะเป็นเรื่องที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากบริการแนะแนวของโรงเรียน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจึงไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ตัวแปรนี้

ตัวประกอบด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครูก็เป็นตัวประกอบที่สำคัญที่พบในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ครูนั้น ทัศนคติต่อวิชาชีพครูมีความสำคัญมาก ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู จะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้และเป็นพลเมืองดี อีกทั้งครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและชุมชน ในทางตรงข้าม ครูที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครูจะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง

ตัวประกอบด้านทักษะในด้านการเรียนการสอน เป็นตัวประกอบอีกตัวหนึ่งที่พบว่า เป็นสมรรถภาพของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งนอกจากจะต้องปฏิบัติงานด้านบริการแนะแนวตามขอบข่ายและโครงสร้างของงานแล้ว ยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอนและอบรมตามที่ได้รับมอบหมายอีกด้วย (กรมสามัญศึกษา 2524 : 66) ในคาบกิจกรรมแนะแนวที่จัดไว้ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา 1 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งครูแนะแนวจะใช้เวลาดังกล่าวในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ นอกจากนี้ในคาบเรียนนี้ยังมีส่วนช่วยครูผู้สอนวิชาการซึ่งอาจจะไม่มีเวลาที่ปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน ก็สามารถที่จะใช้คาบกิจกรรมแนะแนวจัดกิจกรรมเพื่อช่วยลดหรือปรับปรุงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้ เช่น จัดกิจกรรมช่วยลดปัญหาการเรียนไม่รู้เรื่อง ให้นักเรียนมีหลักในการเรียนที่ดี เป็นต้น ทั้งยังมีส่วนช่วยในด้านปกครองของโรงเรียนอันจะเป็นการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นเยาวชนที่ดีต่อไป เนื่องจากคาบกิจกรรมแนะแนวเป็นคาบเรียนที่ไม่มีหน่วยการเรียน ครูแนะแนวต้องหาวิธีการให้นักเรียนเกิดศรัทธาและเห็นคุณค่าเสียก่อน โดยที่ครูแนะแนวจะต้องมีความสามารถในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นที่สนใจแก่นักเรียน หากเป็นเช่นนั้นแล้วย่อมมีส่วนช่วยในการบริหารหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

ผลการศึกษาจากข้อมูลตามการรับรู้ของครูแนะแนว พบว่า ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาคือ ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว ที่ค้นคิดต้องงานแนะแนว บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับงานแนะแนว ที่ค้นคิดต่อวิชาชีพครู ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และทักษะในด้านการเรียนการสอน ซึ่งจะเห็นว่า ตัวประกอบที่เพิ่มขึ้นมาคือ ตัวประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตัวแปรในตัวประกอบนี้แล้ว เห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับครูแนะแนวที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เพื่อที่จะสามารถชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงหลักการ จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรในคาบกิจกรรมแนะแนว เพื่อนักเรียนจะได้ทราบแนวปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน

สำหรับผลการศึกษาจากข้อมูลตามการรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร ปรากฏว่า ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวคล้ายคลึงกันมากคือ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และที่ค้นคิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนว ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว ความรู้เกี่ยวกับงาน

แนะแนว และทักษะในด้านการเรียนการสอน ส่วนตัวประกอบที่เพิ่มขึ้นมาตามการรับรู้ของผู้บริหารคือ ตัวประกอบด้านงานบริหารของฝ่ายแนะแนว ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวแปรในตัวประกอบนี้แล้ว จะเห็นว่าเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะการปฏิบัติงานซึ่งครูแนะแนวจะต้องเกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหารโดยตรง ได้แก่ การจัดทำแผนและโครงการของฝ่ายแนะแนวประจำปี การจัดหาตำรา คู่มือ และเอกสารเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อบริการแก่ครู การทำงานประมวลรายจ่ายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานแนะแนว ซึ่งงานในลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องดำเนินการหรือจัดการบริหารให้ได้ผลดี ดังแนวคิดของ คูกักกี้ แก้วขาว (2517 : 20) เกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะตัวบางประการของครูแนะแนวในด้านคุณสมบัติของการเป็นผู้บริหารที่ว่า ครูแนะแนวน่าจะรู้สึกการบริหารงาน เพื่อดำเนินโครงการแนะแนวตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากลำดับความสำคัญของตัวประกอบที่สำคัญมากที่สุดตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่ม เป็นที่น่าสังเกตว่า ตามการรับรู้ของครูแนะแนว เห็นว่า ทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว เป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด ส่วนตามการรับรู้ของครูผู้สอนและผู้บริหาร ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกันคือ เห็นว่า บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนว เป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูแนะแนวเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยตรงซึ่งมีภาระรับผิดชอบมากมายและต้องจัดบริการให้สอดคล้องกับเวลาด้วย ดังนั้นครูแนะแนวจึงให้ความสำคัญต่องานในหน้าที่มากที่สุด ส่วนครูผู้สอนและผู้บริหารนั้นอาจมองในลักษณะของงานที่ว่างงานบริการแนะแนว เป็นงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน จึงมีความเห็นว่า การที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูแนะแนวควรมีบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติที่ดีต่องานแนะแนวมากกว่าสมรรถภาพด้านอื่น ๆ

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งในกลุ่มครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้บริหาร มีทั้งผู้ที่เคยศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการแนะแนวและผู้ที่ไม่เคยศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการแนะแนวและสภาพการให้บริการแนะแนวของโรงเรียนซึ่งมีความพร้อมทั้งในแง่บุคลากร สถานที่และอุปกรณ์ต่างกัน อาจมีผลให้การรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูแนะแนวแตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ที่เคยศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการแนะแนวมาแล้ว จึงทำให้ผลการวิจัยตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มตรงกันถึง 4 ตัวประกอบ ดังนั้น ย่อมค้นพบนี้จึงนับว่าน่าเชื่อถือ

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่า ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวทั้งหมดที่ค้นพบ ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มนี้ มีส่วนสนับสนุนและเป็นตัวประกอบที่ต่างก็มีความ สำคัญอย่างยิ่งซึ่งครูแนะแนวควรจะมีเพื่อการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในการจัดโปรแกรม เพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงควรพิจารณา ตัวประกอบเหล่านี้เป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวประกอบด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งจากผลการวิจัยนี้จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนจะให้ความสำคัญแก่ตัวประกอบดังกล่าว มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม นำจะกล่าวได้ว่า ตัวประกอบสมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ เพราะกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่มี บทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อ เสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการสรรหาครูแนะแนวของโรงเรียน ควรสรรหาครูแนะแนวที่มีคุณสมบัติดังนี้

1.1 มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพราะเป็นงานที่ต้องติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ อย่างกว้างขวางเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างดีในการปฏิบัติงาน และเพื่อนักเรียนจะได้มีความอบอุ่นใจ มั่นใจและกล้าที่จะปรึกษาหารือ

1.2 มีทัศนคติที่ดีต่องานแนะแนว เห็นคุณค่าของการแนะแนวและเต็มใจที่จะทำหน้าที่นี้

1.3 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

1.4 มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานแนะแนว

1.5 มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

1.6 มีทักษะในด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

1.7 มีความสามารถในการบริหารงาน

อย่างไรก็ตาม คุณสมบัติที่ผู้ปฏิบัติงานแนะแนวทุกคนควรจะให้ควมสำคัญอย่างมากคือ การมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีทัศนคติที่ดีต่องานแนะแนว

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานและบุคลากรแนะแนว

2.1 ควรนำตัวประกอบของสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อให้มีสัมรรถภาพครบถ้วน ถ้าหากครูแนะแนวยังมีสัมรรถภาพไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานก็ควรมีการจัดให้มีการฝึกอบรม หรือ จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อเป็นการเสริมทักษะและพัฒนาสัมรรถภาพของครูแนะแนว โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูแนะแนวซึ่งไม่เคยศึกษาหรืออบรมทางด้านงานแนะแนวเลย

2.2 ในการผลิตบัณฑิตสาขาการแนะแนว น่าจะนำตัวประกอบสัมรรถภาพของครูแนะแนวที่ค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้เป็น เกณฑ์ในการผลิตด้วย

2.3 ในการจัดปฐมนิเทศครูบรรจุใหม่ของกรมสามัญศึกษาและการอบรมเตรียมผู้บริหาร ควรจะได้เน้นให้ทราบ เรื่องการให้บริการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อทราบถึงความสำคัญและปัญหาที่ทุกฝ่ายควรจะต้องให้ความร่วมมือในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาเยาวชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ในเขตการศึกษาอื่น ๆ ด้วย

2. เนื่องจาก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยครั้งแรกในประเด็นของการหาตัวประกอบสำคัญของสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิเคราะห์ได้ตัวประกอบที่สำคัญจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีลักษณะคล้ายคลึงกันและตัวประกอบเหล่านั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ประมาณร้อยละ 60 ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมรรถภาพของครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 จึงควรมีการวิจัยในเรื่องนี้อีก โดยศึกษาตัวแปรเพิ่มขึ้นอีกในการวิจัยครั้งต่อไป เช่น ทักษะในการให้คำปรึกษา ความสามารถในงานธุรการ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบราชการต่าง ๆ ซึ่งน่าจะทำได้ตัวประกอบสัมรรถภาพของครูแนะแนวเพิ่มขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานแนะแนวในโรงเรียนต่อไป